

In deze rubriek 'Gezichtsveld' komen mensen aan het woord van buiten de Jagersvereniging. Zij geven hun kijk op onderwerpen die verband houden met jagen, wilde dieren en natuur. Deze keer met **Sacha Gaus**.

'Alleen voor dieren die er zelf willen zijn'

Een uniek natuurgebied of een geflopt experiment: de emoties rondom de Oostvaardersplassen lopen regelmatig hoog op. Sacha Gaus is woordvoerder van de actiegroep 'Code Rood' en strijdt voor de rechten van de grote grazers in het natuurgebied. 'Ik zag de wantoestanden in mijn achtertuin via Facebook.'

TEKST **MARIJKE OTTEMA** FOTOGRAFIE **MARIEKE ODEKERKEN**

—
'Ik pleit voor anticonceptie bij de grote grazers | die nog in de Oostvaardersplassen zijn'
 —

De Oostvaardersplassen. Waarom ben je zo betrokken bij dit natuurgebied?

'Mijn tuin grenst praktisch aan de Oostvaardersplassen. Heel lang was ik niet op de hoogte van het leed dat daar plaatsvond. Ik ben in 2005 zelfs nog, heel naïef, op een rondleiding langs de burlende herten gegaan. Dat er in 2002 al een enorme populatiecrash was geweest, wist ik toen niet. Vanaf 2010 sijpelden langzaam maar zeker de beelden van dieren die stierven van de honger binnen. En toen in de winter van 2017 ruim 3500 dieren dood gingen, kon ik dit niet langer negeren: er is inmiddels ruimschoots wetenschappelijk bewijs dat dieren over emoties beschikken, net als mensen. Dat we de dieren in de Oostvaardersplassen zo aan hun lot overlieten, riep mij op tot actie.'

Waar heb je het meeste moeite mee?

'Met het gevoel van maakbaarheid van de natuur: in 1950 was het hele gebied nog water. We besloten het leeg te pompen, keken er jarenlang niet meer naar om en dertig jaar later bleek er een prachtig natuurgebied te zijn ontstaan. Een kleine groep ecologen besloot dat het gebied niet dicht mocht

groeien, dus werden edelherten, paarden en runderen geïntroduceerd om het gras te maaien. We plaatsten er een groot hek omheen en noemden het 'Een Wildernis'. Toen bleek dat deze dieren hun taak als grasmaaier iets te goed uitvoerden, lieten we ze massaal sterven van de honger. Vervolgens besloten we dat het beter was de populatie te reduceren en de dieren af te schieten. In al deze overwegingen is naar mijn mening geen rekening gehouden met de intrinsieke waarde van de dieren.'

Er zijn verschillende artikelen en video's van jou te zien waarop je zichtbaar geëmotioneerd bent als het om de Oostvaardersplassen gaat. Wat raakt je zo?
 'Misschien raakt mij wel het meest dat het lijkt alsof niemand echt om de dieren geeft. Het lijkt zo tegenstrijdig: als ik een dier in het wild in nood zie, word ik volgens de wet geacht dit dier te helpen en te redden. Als ik een gehouden dier heb, word ik geacht er goed voor te zorgen. Deze 'gehouden wilde dieren' in de Oostvaardersplassen hebben wij er wél neergezet, maar ze kunnen verder niets van ons verwachten wanneer ze het moeilijk hebben. Dat kan er bij mij niet in.'

Hoe ontstond de actiegroep 'Code Rood'?

'Er waren allerlei kleine splintergroepjes actief, ieder groepje op z'n eigen manier. Met Code Rood is het ons gelukt om een gezamenlijk standpunt te formuleren: we steunen elkaar, we proberen de politiek en

de pers te beïnvloeden en strijden voor betere omstandigheden voor de dieren in de Oostvaardersplassen.'

Wat hebben jullie bereikt?

'We hebben steeds weer druk kunnen leggen bij de politiek. Ik ben er trots op dat de provincie Flevoland een kentering heeft durven maken door te kiezen voor het bijvoeren van de dieren.'

Je was aanvankelijk tegen het afschot van de dieren in de Oostvaardersplassen. Toch zijn er inmiddels 1745 edelherten afgeschoten. Hoe sta je daar nu tegenover?

'Het innemen van een standpunt rondom het afschot is voor mij een enorme worsteling geweest. Ik zal altijd kiezen voor een weg waarbij dieren zo weinig mogelijk lijden.

Afschot vind ik daarom een verbetering ten opzichte van een populatiecrash om de vier jaar. Ook al vind ik het vreselijk dat al die dieren de kogel krijgen, ik bespaar ze liever een lange, pijnlijke hongerdood.'

De paarden zijn uitgeplaatst, de koeien verhuisd en de herten afgeschoten. Kunnen we dan nu genieten van een prachtig stukje natuur?

'Dat zou je kunnen denken, maar het blijft een afgesloten gebied waar dieren niet uit kunnen. Afschot zal dus nodig blijven: dit jaar worden er weer 1000 herten geschoten. Daar komt bij dat ook de paarden en runderen zich blijven voortplanten. Wat doen we daar dan mee? Gaan we die veulens ook steeds weer naar Wit-Rusland of Spanje deporteren? En de runderen?'

Hoe zie jij de toekomst van de Oostvaardersplassen dan voor je?

'Ik pleit voor anticonceptie bij de grote grazers die nog in de Oostvaardersplassen zijn. Er zijn hier verschillende bewezen succesvolle en veilige methodes voor. Op die manier kan die populatie dieren over enkele jaren pijnloos naar nul gaan. Vervolgens kunnen we de hekken verwijderen en dan kunnen er dieren komen die er ook echt willen zijn: vogels, reeën, vossen en insecten.'

En geen grote grazers meer?

'Als de dieren er niet uit zichzelf kunnen komen, zou ik niet weten waarom dat nodig is. Laat er maar bomen groeien. Als er iets is dat de wereld op dit moment nodig heeft, is het misschien wel bos.' ¶